

DZIENNIK
WILENSKI.

ROK 1826.

UMIĘJĘTNOŚCI I SZTUKI.

TOM PIERWSZY.

W WILNIE W Drukarni A. MARCINOWSKIEGO.

Dozwala się drukować. Dnia 12 stycznia 1826 roku. Z polecenia JW. Wojennego Gubernatora Litewskiego.

*Andrzej Bucharski.
Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

~~129~~
II
441031
II

Biblioteka Jagiellońska

1002425728

RZECZY W TYM TOMIE ZAWARTE.

F i z y k a.

- Instrukcyja do urządzania konduktorów piorunowych str. 3.
- Część teoretyczna 4.
- Część praktyczna 65.
- działaniach cieplikowych różno-kolorowych części promienia słonecznego, rozdzielonego przez pryzma 97.
- Nowa tablica zniżania się słupa merkuryusza w rurkach barometrycznych, zależącego od ich atrakcyi kapillarney 105.
- przytomności w atmosferze niedokwasu żelaza, zawierającego w sobie mangan 106.
- Dowód, że woda szkło przenika 106.
- elektryczności gazow, jednej z przyczyn elektryczności atmosfery 121.
- różnieniu się termometrów w niskich temperaturach 125.
- nowym barometrze czyli nowym zapowiadaczu zmian atmosfery P. Wright 125.
- Nowe doświadczenia P. Skoresby wzniecania Magnetyzmu 127.
- sztuczném robieniu lodu 128.
- Sposób względnego oceniania stopnia światła w lampach i świecach 162.
- prawie na rozszerzalność płynow niesprężystych mocą cieplika 163.
- Udoskonalenie barometrów 163.
- własnościach magnetycznych kolorowych promieni słońca 185.
- nadzwyczajnym wychodzeniu ognia z pieców 188.

Nowe postrzeżenia i doświadczenia względem własności cieplika promienistego 217.

O stosunkach zachodzących pomiędzy barometrem a termometrem w różnych wysokościach 218.

O ruchu wzbudzonym w płynach przez potok elektryczności stosu Wolty 219.

Prosty Hygrometr 241.

Opisanie nowego Pyrometru P. Milli 273.

Nowe postrzeżenia nad ochranianiem metallów sposobami elektro-chemicznymi 321.

Nowy sposób dochodzenia hygrometrycznego stanu powietrza 325.

O p t y k a.

O pozornym kierunku oczu w obrazach, przez Williama Hyde Wollastona 153.

M e t e o r o l o g i j a.

Wypadki obserwacyi meteorologicznych robionych w obserwatoryum Wileńskim od 1 stycz. 1825 do 1 stycz. 1826 r. n. s. 63.

Zapadnienie brzegu morskiego w okolicach Odessy 151.

O wpływie lasow na klima 210.

Zjawisko szczególne na archipelagu indyyskim dostrzeżone 212.

Meteory świetlne 213.

O śniegu czerwonym 241.

Wyliczenie trzęsień ziemi, wybuchnień wólkawów i tym podobnych zjawisk w naturze, od końca 1820 r. str. 246 i 275.

Opisanie ciał z atmosfery spadłych, znajdujących się w zbiorze Pana Chladni 297.

O Aerolitach spadłych w gubernii irkuckiey r. 1824 i na wyspie Wagu 1825 roku 320.

O znakomitým zjawisku meteoryczným d. 1 kwie-

tnia 1826 roku, postrzeżonem niedaleko
Saarbrücken 364.

H y d r a u l i k a.

O wodociągu Kopernika we Frauenburgu 368.

J e o d e z y a.

Krótki rys ważniejszych rozmiarów jeodezycznych
odbywanych na ziemi, z dołączeniem uwag
o jej figurze 41 i 83.

A s t r o n o m i j a.

O pierwszych obserwacyach robionych w obser-
watoryum Dorpackiem za pomocą wielkiego
teleskopu Frauenhoffer'a 147.

O nowych kometach 150.

Położenie obserwatoryum genewskiego 151.

Różnica położeń obserwatoryow paryzkiego i lon-
dyńskiego 216.

Wulkan na xiężycu 216.

C h e m i j a.

Rozbiór Kaolinu 25.

O Kastorynie, nowym pierwiastku zwierzęcym 150.

O przytomności ammonijaku w niedokwasach że-
laza, tworzących się w pomieszkaniach 164.

Sposób odkrycia węgla kopalnego w jodzie han-
dlowym 165.

Nowy sposób chemiczny zachowywania ciał zwie-
rzęcych 166.

Sposób rozróżnienia stroncyany od baryty 166.

Sposób podany przez Wollastona na odkrycie
magnezyi w jakimkolwiek roztworze 167.

Mieszanina do wydawania ognia zielonego 167.

O wysledzaniu kwasu boraxowego w minerałach
za pomocą dmuchawki 194.

O działaniu kwasu siarczanego na wyskoki o na-
turze powstającey ztąd kombinacyi 198.

- O odmianach postrzeżonych w niektórych dawnych aliażach miedzi 198.
- O Ultramarynie i sposobach śledzenia jej czystości 200.
- O praktycznym użyciu reagensów w rozbiorach ciał rozmaitych 220.
- O sposobności niektórych proszków metalicznych dobrowolnego zapalania się w powietrzu, w zwyczajnej temperaturze 256.
- O redukcji metallow za pomocą innych metallow drogą wilgotną 289 i 333.
- Rozbiór zéndry 327.
- O stosunku żelaza we krwi, i o wpływie pierwiastków organicznych na wyłączenie niedokwasu żelaza 345.
- Rozbiór istoty krystallicznej powstającej w czasie robienia kwasu siarczanego 354.
- O kwasie melitycznym 356.
- Z o o l o g i j a.
- Ciekawe szczegóły o wężu żółtym z Martyniki 36.
- Badania monograficzne o psie rodzimym amerykańskiego lądu 38.
- O nowych rybach i muszlach, w różnych miejscach odkrytych 107.
- O nowym rodzaju zwierząt ssących, nazwanym Proteles 111.
- O szakalu kaukazkim 132.
- O kościach ludzkich kopalnych 132.
- Nowsze postrzeżenie o Rekinie 133.
- O kościach kopalnych ogromnego węża, odkrytych w różnych miejscach w Anglii 134.
- Nowy gatunek wołu nadzwyczajnej wielkości, który indyanie *Haur* zowią 168.
- Nowe doniesienia o bytności jednorozca 168.

- O jadowitości miodu pszczoł i os w niektórych zdarzeniach 170.
O jeleniu zwanym Wapiti 172.
O skórniku karmiącym się amijantem czyli Inem górnym 172.
O temperaturze ciała ludzkiego w różnych klimatach 173.
Niektóre nowe postrzeżenia o zwierzęciu: *Ornithorhynchus paradoxus* 207.
Cechy gatunkowe rodzaju jeleniego 232.
O owadzie południowo-amerykańskim, którego liszka w ciele ludzkim żyje 234.
O przeznaczeniu wąsów u kota i wielu innych zwierząt 235.
O przyczynie peryodycznych przelotów ptasich i wędrówek rybich 236.
Nowa klasyfikacya rodu ludzkiego 263.
O wężach z kilką głowami 267.
O wężach Singaporskich 293.
Ciekawe postrzeżenie nad mrówkami 294.
O nowych rodzajach i gatunkach myszy latających 338.
O Echidnie kolczystey 340.
O zwierzątkach w płynie nasiennym 340.

B o t a n i k a.

- Opisanie dwóch nowych rodzajów roślin odkrytych w Nepalu przez P. Wallich 39.
Nowy, nadzwyczajney wielkości wyrodek ogórka 40.
Uwagi nad rozprawą doktora Horsfield o drzewie jadowitém, *Upas*, z wyspy Jawy 54.
Rafflesia Patma 56.
O nowych gatunkach roślin 112.

O porostach śnieg farbujących kolorem czerwonym 135.

Długowieczność drzew 137.

Nowy gatunek bawełny 138.

O budowie i fosforescencyi Wodnicy 174.

Uwagi P. Savi nad jemiolą i lorantem europejskim 174.

O oyczyźnie dzikich kartofli 175.

O użyciu lekarskiem Ozanki 176.

Drzewo, z którego pochodzi *Faba pechurim* 176.

Działanie trucizn na rośliny 341.

Szczególniejsza własność hubki 342.

O lasach pierwotnych w Europie 342.

O roślinach europejskich 370.

M i n e r a l o g i a.

Systematyczne wyliczenie minerałów odkrytych dotąd w różnych miejscach Rosyi: 29.
57. 94. 114 i 142.

Mineralogiczno - statystyczne wiadomości o Gruzyi 380.

Wzmianka o sybirskiej platynie 60.

O platynie odkrytej na stronie europejskiej Uralu 181.

O jedynym, nadzwyczajney wielkości kawałku złota 182.

Rozbiór dwóch rossyjskich aërolitów 270.

O geognozyi gór Karpackich 159.

Bursztyn niezwyčajney wielkości 147.

Opisanie minerałów nowo-odkrytych lub mniej znajomych:

Aktynolit szklisty 240. Beudantyn 208.

Arfwedsonit 389. Bukklandyt 238.

Argentyn 344. Chloropal 61.

Baryto-Kalcyt 295. Czildrenit 240.

Edyngtonit 237.	Makluerit 62.
Erlan 140.	Marmalit 269.
Euchroit 390.	Marmur magnezyowy 269.
Frugardyt 269.	Nemalit 269.
Gay-lussit 390.	Nuttalit 388.
Getyt 393.	Ostranit 258.
Haczetytyn 179.	Periklin 394.
Hetepozyt 392.	Polimignit 387.
Hialosiderit 116.	Rodomit 394.
Hiurolit 393.	Rozelit 343.
Humboldtyt 177.	Silimanit 272.
Jeffersonit 141.	Sommerwillit 240.
Kenigin 209.	Stromnit 180.
Kronsztedtyt 239.	Torrelit 271.
Krzemionka czysta 179.	Walmstädyt 178.
Latrobit 389.	

O d k r ę c i a :

Alliaż naśladowujący złoto 64.
Zródło zapalające się w ziemi Siedmiogrodzkiej 118.
Fenomen podziemny 118.
Kryształki spatu wapiennego w wydrążeniu kryształu kwarcu 120.
Płyn nowy w wydrążeniach różnych minerałów 120.
Ciało ludzkie sztuczne 185.
Postrzeżenia nad cyrkulacją krwi i nad siłą mięśniową 215.

R y c i n y .

Konduktory : Tab. I i II.
Pozorny kierunek oczu : Tab. I i II. z dwiema pół tablicami.
Nowy pirometr.

